

Berlijn herstelt voormalig DDR-pretpark

5 maart 2026

Met het herstel van het reuzenrad in de wijk Treptow-Köpenick krijgt Berlijn haar voormalige DDR-pretpark terug. Decennia van mislukte pogingen vergingen sinds de val van de Berlijnse Muur. Het herenigde Berlijn slaagde er niet in om het park een levensvatbare toekomst te geven. Dat moet nu veranderen als het reuzenrad weer gaat draaien.

Het Spreepark in het oosten van Berlijn werd in 1969 geopend ter gelegenheid van de 20e verjaardag van de DDR, de Deutsche Demokratische Republik. Het park werd door haar programmering met concerten, dans- en kindervoorstellingen 'cultuurpark' genoemd. Maar de pret duurde niet lang. Twee jaar na de val van de Berlijnse Muur raakte het park in de financiële problemen

doordat het aantal bezoekers inmiddels aanzienlijk was teruggelopen. Een verhaal over een plek dat uiteindelijk toch een tweede leven kreeg.

De toenmalige DDR-pers prees het park aan als een park uit de rij van het Weense 'Prater', het Moskouse 'Gorki-Park' en het 'Tivoli' in Kopenhagen. Het 45 meter hoge reuzenrad was dé grote publiekstrekker. Het park genoot in de DDR grote populariteit. Jaarlijks bezochten 1,7 miljoen mensen het park.

De kermis in Plänterwald opende als het 'VEB Kulturpark'. Het was de enige permanente kermis in de DDR. Ten tijde van de DDR bestonden de attracties naast talrijke attracties uit concerten, dansevenementen en kinderaanimatorie.

De val van de Berlijnse Muur in 1989 maakte een voorlopig eind aan het avontuur.

Het park ging in 1991 over in handen van een Duitse acteur, Norbert Witte, die de veiling van het park won. Tegen het jaar 2000 was het park teruggezaakt naar 400.000 bezoekers per jaar. Witte sloeg vanwege de grote schulden op de vlucht naar Peru. Toen hij werd betrapt met 167 kg cocaïne in de vlaggenmast van zijn zeilboot, verdween hij voor 7 jaar in een Duitse gevangenis.

Ondertussen probeerden verschillende bedrijven het voormalige pretpark over te nemen. Zij liepen echter tegen dezelfde problemen aan als de voormalige exploitanten van het Spreepark. Na jarenlange onderhandelingen met Berlijn en het Liegenschaftsfonds trokken alle gegadigden hun bod in.

Alleen al in 1997 was er 40 miljoen DM geïnvesteerd in de herinrichting van het park. De eerste nieuwe attracties waren de koffiekoppencarroussel en de circustent. Deze werden al snel gevolgd door de "Piratenschommel", de "Spree-Blitz" familieachtbaan, de "Mega-Looping" loopingattractie en de "Grand Canyon" wildwaterbaan. Het grote betonnen plein rond het reuzenrad werd omgetoverd tot een groot meer met een kanaalbaan en een amfitheater.

De bezoekersaantallen bleven echter tegenvallen. Sinds het seizoen 2002 was het Spreepark gesloten en verlaten. De natuur nam de overhand.

Spreepark Plänterwald (Foto's EZAZ)

Van cultuur tot spookpark

Met een restschuld van €11 miljoen sloot het park in 2002 haar deuren. Alleen voor speciale gelegenheden ging het zo nu en dan nog even van het slot. Het park verwaarloosde zienderogen. Het langzaam tot spookpark vervallende terrein, kreeg een nieuwe aantrekkelijkheid: die van verval in een steeds groener wordend parkomgeving.

De hekken werden door avontuurlijke fotografen geforceerd, maar ook door vandalen die veel sloopten en waardevolle zaken meenamen. Ondanks het nieuwe hek dat in zomer 2014 werd geplaatst, werd enkele maanden later toch nog een grote brand gesticht. Veel decorbouw ging verloren.

Toekomstig beeld van het park.

Pretpark in handen van de stad

Inmiddels kocht het 'Land Berlin' (kort te vertalen als de deelstaat Berlijn) het park in 2014 en bracht het onder bij GrünBerlin GmbH, een geprivatiseerde overheidsdienst die opmerkelijke parken in de stad ontwikkelt of bestaande parken nieuw leven inblaast. Denk daarbij aan het prijswinnende Park am Gleisdreieck of het park Schöneberg-Südgelände.

Zoals de naam 'GrünBerlin' al doet vermoeden is het vernieuwde Spreepark geen klassiek pretpark geworden. Belangrijke peiler van het nieuwe concept is het herstel van de historische identiteit van de plek als voormalig pretpark en daarmee van een door mensen gecreëerde ruimte. Daarbij biedt het park ruimte aan kunst, cultuur en evenementen.

Met de restauratie van het reuzenrad krijgt het park haar 'kroon' terug. Het is wel nog even wachten, want de oude gondels moeten nog worden gerepareerd of de ontbrekende bijgemaakt. De verwachte opening is in 2027. Maar op deadlines

in Berlijn kun je niet altijd vertrouwen.